

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 336
din 04.06.2008

Dosar nr: 170/2008

Petiția nr: 3.480/28.02.2008

Petent: Sindicatul Național Hermes

Reclamat: Ministerul Economiei și Finanțelor

Obiect: neacordarea cotei parte din profitul net al companiei (până la 10%) salariaților Companiei Naționale Loteria Română S.A., cotă parte ce se acordă pentru toți ceilalți agenți economici, cu capital integral sau majoritar de stat, precum la regiile autonome

I. Numele și domiciliul părților

I.1. Numele și sediul petentului

I.1.1. Sindicatul Național Hermes, Str. Rădăcinei nr. 53, sector 5, București

I.2. Numele și sediul reclamațiilor

I.2.1. Ministerul Economiei și Finanțelor, Str. Aplodor nr. 17, sector 5, București

II. Obiectul sesizării

Petentul, organizație sindicală reprezentativă la nivelul Companiei Naționale Loteria Română S.A., prin **Petiția nr. 3.480/28.02.2007**, înregistrată și cu **nr. 3.697/04.03.2008**, arată că salariații Companiei Naționale Loteria Română S.A. beneficiază de cota parte din profitul net al companiei, în timp ce această cotă parte se acordă pentru toți ceilalți agenți economici, cu capital integral sau majoritar de stat, precum la regiile autonome.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

Petentul consideră discriminatorie excluderea salariaților Companiei Naționale Loteria Română S.A. de la plata unei cote parte din profitul net al companiei.

IV. Procedura de citare

Părțile au fost citate pentru data de 08.04.2008.

La audierea din 08.04.2008 s-a prezentat petentul.

La dosar a depus puncte de vedere Ministerul Economiei și Finanțelor (**Adresa nr. 186.329/08.04.2008**, semnată de C. B. director general, înregistrată la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării — în continuare CNCD — cu **nr. 5.398/08.04.2008** și cu **nr. 5.630/14.04.2008**).

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

V. Susținerile părților

Petentul, organizație sindicală reprezentativă la nivelul Companiei Naționale Loteria Română S.A., arată că până în anul 2005 salariații Companiei Naționale Loteria Română S.A. beneficiau pe lângă celelalte drepturi salariale și de un stimulent ce se acorda ca și cotă parte din profitul net al companiei (până la 10%). Acest drept era prevăzut de art. 1 alin. 1 lit. f) din **O.U.G. nr. 195/2001**.

Prin **O.U.G. nr. 20/2005** cota de participare la profit a salariaților a fost anulată.

Astfel salariații Companiei Naționale Loteria Română S.A. au fost excluși din prevederea general valabilă pentru toți ceilalți agenți economici, cu capital integral sau majoritar de stat, precum la regiile autonome, în ceea ce privește participarea salariaților la profitul net al companiei, prin repartizarea unei cote de până la 10% din profitul net, dar nu mai mult de nivelul unui salariu de bază mediu lunar, prevedere prevăzută de **O.G. nr. 64/2001**, cu modificările ulterioare.

Ministerul Economiei și Finanțelor, prin **Adresa nr. 186.329/08.04.2008**, arată următoarele:

- proiectul de modificare a **O.U.G. nr. 195/2001**, având avizul Ministerul Economiei și Finanțelor, stipula ca, începând cu exercițiul financiar al anului 2004, la Compania Națională Loteria Română S.A. din profitul contabil rămas după deducerea impozitului pe profit, o cotă de până la 10% din acesta să fie destinat participării salariaților la profit, iar o cotă de minim 50% să fie destinată finanțării Arenei Sportive Polivalente și Sălii Naționale Sportive Polivalente;

- ministerul a fost informat la 18.03.2005 că proiectul a fost modificat în sensul în care s-a stipulat un procent de 60% destinat finanțării construcției de locuințe pentru tineret și săli de sport;

- s-a demarat în ianuarie 2008 procesul de promovare a unui proiect de ordonanță de urgență prin care o cotă de până la 10% din profitul net să fie destinat participării salariaților la profit.

Depune documente în susținerea afirmațiilor.

Petentul a depus concluzii scrise (înregistrate la CNCD cu *nr. 7.007/16.05.2008* și *7.052/10.05.2008*), prin care arată următoarele:

- reclamatul face referire la intenția de înlăturare a discriminării, prin convocarea Comisiei de dialog social, dar acesta fiind for consultativ și nu decizional, practic se tergiversează soluționarea problemei;

- cadrul juridic privind acordarea dreptului există deja, și anume ***Ordonanța nr. 64 din 30 august 2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome;***

- prevederea specială care crează discriminarea este derogarea de la prevederea generală, care a anulat dreptul celor 3300 de lucrători din Compania Națională Loteria Română S.A.

Depune documente în susținerea afirmațiilor.

VI. Motivele de fapt și de drept

În fapt, Colegiul Director reține că 3.300 de lucrători din Compania Națională Loteria Română S.A. nu beneficiază de cota parte din profitul net al companiei, garantată de ***Ordonanța nr. 64 din 30 august 2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome*** datorită unei derogări formulate de ***Ordonanța de urgență nr. 20 din 17 martie 2005 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2001 privind asigurarea unor fonduri pentru finanțarea construcției de locuințe pentru tineret și săli de sport.***

În drept, Colegiul Director reține următoarele:

Constituția României, prin art. 16 alin. 1 garantează dreptul la egalitate: „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”. Potrivit ***Constituției României***, art. 20 alin 1, „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art 14 prevede: „Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională și socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”.

Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art 1 prevede interzicerea generală a discriminării:

„Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.”

Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), republicată, la art. 2 alin. 1 stabilește: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Conform art 2, alin. (4) din **O.G. nr. 137/2000**, republicată: „Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.”

Conform art. 6 al **O.G. nr. 137/2000**, republicată:

„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul ca aparține unei anumite rase, naționalități, etniei, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de munca și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii:

- a) încheierea, suspendarea, modificarea sau încetarea raportului de munca;
- b) stabilirea și modificarea atribuțiilor de serviciu, locului de munca sau a salariului;
- c) acordarea altor drepturi sociale decât cele reprezentând salariul;
- d) formarea, perfecționarea, reconversia și promovarea profesională;
- e) aplicarea măsurilor disciplinare;
- f) dreptul de aderare la sindicat și accesul la facilitățile acordate de acesta;
- g) orice alte condiții de prestare a muncii, potrivit legislației în vigoare.”

Ordonanța nr. 64 din 30 august 2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, actualizată, prevede:

„Art. 1

(1) Începând cu exercițiul financiar al anului 2004, la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, profitul contabil rămas după deducerea

impozitului pe profit se repartizează pe următoarele destinații, dacă prin legi speciale nu se prevede altfel:

a) rezerve legale;
b) alte rezerve reprezentând facilități fiscale prevăzute de lege;
c) acoperirea pierderilor contabile din anii precedenți;
c¹) constituirea surselor proprii de finanțare pentru proiectele cofinanțate din împrumuturi externe, precum și pentru constituirea surselor necesare rambursării ratelor de capital, plății dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente acestor împrumuturi externe;

d) alte repartizări prevăzute de lege;
e) participarea salariatilor la profit; societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și regiile autonome care s-au angajat și au stabilit prin bugetele de venituri și cheltuieli obligația de participare la profit, ca urmare a serviciilor angajaților lor în relație cu acestea, pot acorda aceste drepturi în limita a 10% din profitul net, dar nu mai mult de nivelul unui salariu de bază mediu lunar realizat la nivelul agentului economic, în exercitiul financiar de referință;

f) minimum 50% vărsăminte la bugetul de stat sau local, în cazul regiilor autonome, ori dividende, în cazul societăților naționale, companiilor naționale și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat;

g) profitul nerepartizat pe destinațiile prevăzute la lit. a)-f) se repartizează la alte rezerve și constituie sursa proprie de finanțare.

(2) Profitul se repartizează pentru destinațiile și în cuantumurile prevăzute la alin. (1) lit. e), f) și g), după deducerea sumelor aferente destinațiilor stabilite prin acte normative speciale prevăzute la lit. a), b), c) c¹) și d) ale aceluiași alineat.

(3) Societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat au obligația să vireze dividendele la instituția publică implicată, definită potrivit art. 3 lit. g) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, aprobată prin Legea nr. 44/1998, cu modificările și completările ulterioare, în termenul prevăzut de Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dacă prin legi speciale nu se prevede altfel.

(4) Regiile autonome virează vărsămintele la bugetul de stat sau local, după caz, la termenul prevăzut la alin. (3).

(5) Sunt exceptate de la obligația repartizării profitului pentru destinația și în cuantumul prevăzut la alin. (1) lit. f) societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, care se angajează prin împrumuturi externe contractate fără garanția statului să nu distribuie dividende în situația neîndeplinirii anumitor parametri de performanță financiară sau a altor angajamente prevăzute în aceste împrumuturi, precum și instituțiile de credit cu capital integral sau majoritar de stat.

(6) Instituțiile de credit cu capital integral sau majoritar de stat își pot majora capitalul social prin utilizarea (capitalizarea) profitului net al societății pe perioada 2008-2013.

Art. 2

Începând cu exercițiul financiar al anului 2001 regiile autonome constituie anual fond de rezerva prin aplicarea unei cote de 5% asupra profitului contabil neinfluențat de cheltuiala cu impozitul pe profit. Rezervele astfel calculate sunt deductibile fiscal până la a cincea parte din patrimoniul regiei autonome, exclusiv patrimoniul public.

Art. 3

(1) Controlul, constatarea și urmărirea modului de constituire și virare a dividendelor sau vărsămintelor la bugetul de stat sau local, după caz, se efectuează:

a) de organele de control ale Ministerului Finanțelor Publice, pentru agenții economici de interes central;

b) de organele de control ale administrației publice locale, pentru agenții economici de interes local.

(2) Penalitățile și majorările de întârziere calculate pentru plata cu întârziere a obligațiilor de plata urmează regimul juridic al creanțelor bugetare.

Art. 4

În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe Ministerul Finanțelor Publice va emite precizări privind determinarea sumelor care fac obiectul repartizării și reflectarea în contabilitate a acestora.”

Ordonanța de urgență nr. 20 din 17 martie 2005 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2001 privind asigurarea unor fonduri pentru finanțarea construcției de locuințe pentru tineret și săli de sport modifică titlul ordonanței de urgenței în **Ordonanța de urgență privind repartizarea profitului Companiei Naționale «Loteria Română» - S.A.**, al cărui art. 1 alin. 1 prevede:

„Pentru finanțarea unor obiective de interes public național, prin derogare de la prevederile Ordonanței Guvernului nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 536 din 1 septembrie 2001, aprobată cu modificări prin Legea nr. 769/2001, cu modificările și completările ulterioare, începând cu exercițiul financiar al anului 2004, la Compania Națională «Loteria Română» - S.A. profitul contabil rămas după deducerea impozitului pe profit se repartizează pe următoarele destinații:

a) rezerve legale;

b) alte rezerve reprezentând facilități fiscale prevăzute de lege;

c) acoperirea pierderilor contabile din anii precedenți;

d) alte repartizări prevăzute de lege;

e) profitul net anual aferent activității de pronosticuri sportive se vărsa la Agenția Națională pentru Sport pentru finanțarea activității sportive, inclusiv Comitetului Olimpic Român și Federației Române de Fotbal;

f) minimum 60%, pentru finanțarea construcției de locuințe pentru tineret și săli de sport și a următoarelor construcții: Arena Sportiva Polivalenta și Sala Națională Sportiva Polivalenta, sume care se vărsa la Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului;

g) profitul nerepartizat pe destinațiile prevăzute la lit. a)-f) se repartizează la alte rezerve și constituie sursa proprie de finanțare.”

Colegiul Director constată că există o regulă generală formulată prin **Ordonanța nr. 64 din 30 august 2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome**, actualizată, care prevede participarea salariaților din societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și regiile autonome la profit. De la această regulă generală s-a creat o excepție prin **Ordonanța de urgență nr. 20 din 17 martie 2005 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2001 privind asigurarea unor fonduri pentru finanțarea construcției de locuințe pentru tineret și săli de sport**. În consecință, există un tratament diferențiat (neparticiparea salariaților la profitul companiei), bazat pe un criteriu (cel al calității de salariat la Compania Națională Loteria Română S.A.), care afectează un drept (acordarea altor drepturi sociale decât cele reprezentând salariul). Acest tratament diferențiat nu este justificat obiectiv de un scop legitim, a cărui metode de atingere să fie adecvate și necesare. Finanțarea construcțiilor de locuințe și ale sălilor de sport este un scop legitim, dar metodele de atingere a acestui scop, prin neacordarea drepturilor salariale doar pentru angajații unei singure companii, nu poate fi considerată metodă necesară și adecvată.

Deși **O.G. nr. 64/2001**, privind repartizarea profitului contabil, formulează „dacă prin legi speciale nu se prevede altel”, această lege specială nu poate avea caracter discriminator, iar CNCD, în virtutea atribuțiilor sale formulate prin **O.G. nr. 137/2000**, republicată, art. 18 alin. 1, fiind „responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din curpulsul actelor normative sau administrative care contravin principiului discriminării”.

Din profit, conform prevederilor legale, nu beneficiază în mod obligatoriu salariații: „**societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și regiile autonome care s-au angajat și au stabilit prin bugetele de venituri și cheltuieli obligația de participare la profit, ca urmare a serviciilor angajaților lor în relație cu acestea, pot acorda aceste drepturi în limita a 10% din profitul net, dar nu mai mult de nivelul unui salariu de bază mediu lunar realizat la nivelul agentului economic, în exercițiul financiar de referință**” (**Ordonanța nr. 64 din 30 august 2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome**, actualizată, art. 1 lit. e). Decizia de a acorda sau nu acest drept trebuie să revină însă companiilor în cauză, conform prevederilor legale, și nu poate fi limitat în mod arbitrar.

Colegiul Director a reținut și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, legat de articolul 14 (*Interzicerea discriminării*) al **Convenției Europene a Drepturilor Omului**, ratificată de **România prin Legea 30/1994**. Curtea a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din

Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „*trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă*”.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Se constată existența unui tratament discriminatoriu conform art. 2 alin. 1 și 4 al **O.G. nr. 137/2000**, republicat, coroborat cu art. 6 lit. c al **O.G. nr. 137/2000**.
2. Recomandă Ministerului Finanțelor și Economiei modificarea prevederilor legale în sensul de a elimina excluderea participării salariaților Companiei Naționale Loteria Română S.A. de la participarea la profit, similar tuturor altor salariați ai societăților naționale, companiilor naționale și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și ai regiilor autonome;
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VII. Modalitatea de plată a amenzii: —

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Președinte

HALLER ISTVÁN – Membru

